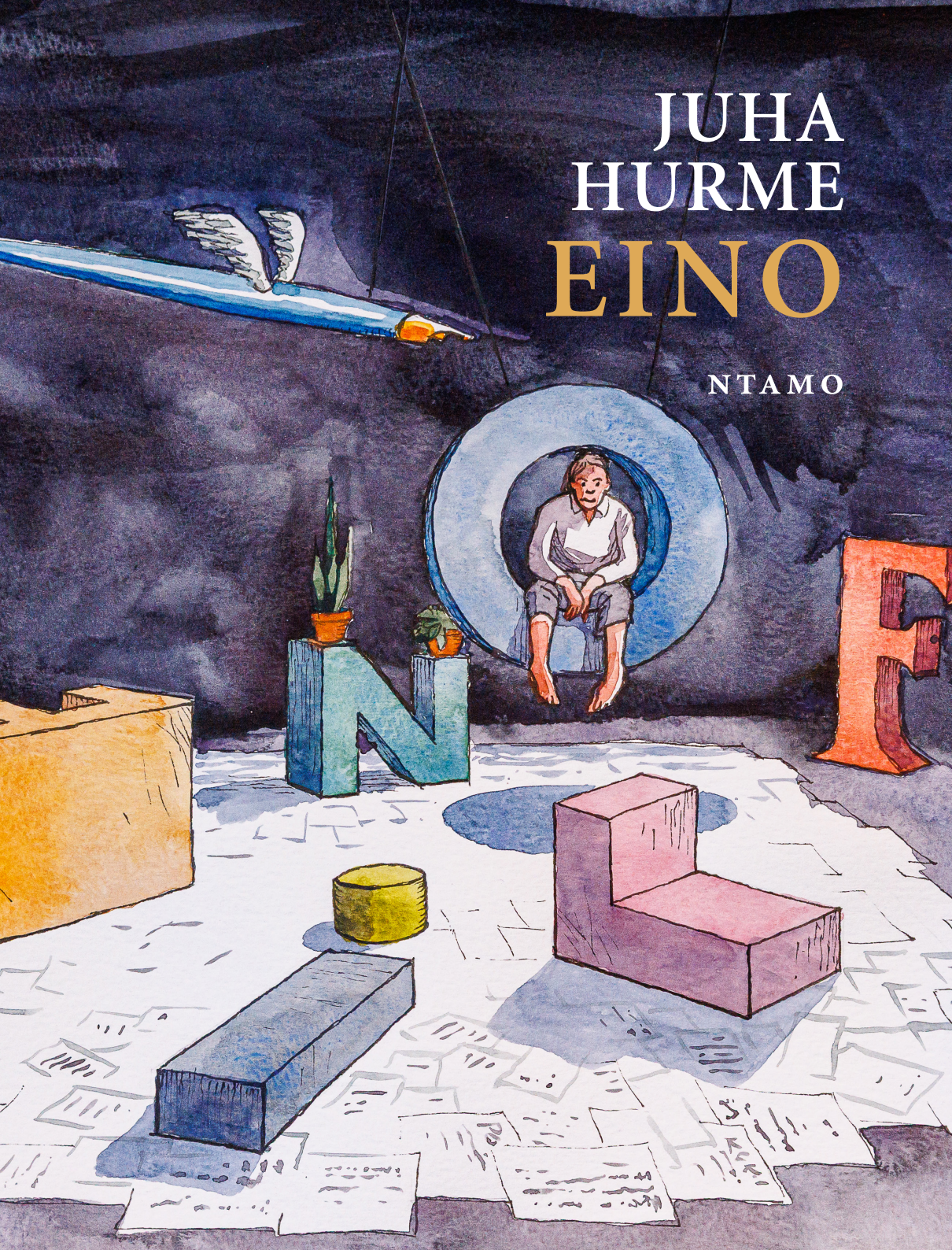

JUHA HURME EINO

NTAMO

EINO

JUHA
HURME

EINO

KANSALLISKOMEDIA

NTAMO
HELSINKI
2026

© 2026 JUHA HURME
ISBN 978-952-215-967-0

ULKOASU & TAITTO
Göran de Kopior

KANNEN KUVA
Markku Hernetkoski, Lavastusluonnos näytelmään *Eino*
(valokuva: Minna Hyvönen) / Kajaanin kaupunginteatteri

VALMISTAJA
BoD – Books on Demand, Hampuri, Saksa

NTAMO
Helsinki 2026 (IV LINJA 18, 00530 HKI)
www.ntamo.net (info.ntamo@gmail.com)

”Teen siitä sellaista, että ’ne’ kerrankin
ovat pakotetut tunnustamaan,
että tätä me emme ymmärrä.”

EINO LEINO
saatesanat näytelmärunaan
Tuonelan joutsen (1898)

Sisältää runsaasti Eino Leinon tuotteita, kaksi L. Onervan runoa ja jopa yhden Aarni Koudan runon. Tekstissä on myös kaikuja L. Onervan teoksesta *Eino Leino. Runoilija ja ihminen* (Otava, Helsinki 1979). Gunnar Björling tuntuu välillä kertovan meille Lissun kautta jotain olennaista.

ROOLIT

TÄTI OLGA KYRENIUS, latinisti, Einon äidin sisar,
Freyan ja Einon taloudenhoitaja

EINO LEINO, kirjailija, Freyan puoliso

FREYA SCHOULTZ, kääntäjä

L. ONERVA, kirjailija, uskottu

AARNI KOUTA, kirjailija, fani

ELISABETH ”LISSU” NORDGREN, modernisti, piika

Näytelmän esitysoikeuksia valvoo tekijä.

RÄIKKÖ RÄÄHKÄ

TÄTI OLGA

Jos hyvä voittaa Einon, niin tulee Einosta suuri mies, jos paha, niin suuri lurjus.

FREYA

Täti Olga, aseisiin!

AARNI

Freyan ja Einon Kotiteatteri, Hemmetsteatern, esittää ajankuluksi suurlakon ensimmäisenä päivänä, kun ei ole muutakaan tekemistä, Eino Leinon *Helkavirsien* tragedian *Räikkö räähkä*.
Rolleissa –

FREYA

Älä kailota! Kohta naapurit valittavat.

AARNI

Kukaan ei ole kotona. Kaikki ovat rientäneet kilvan Senaatintorille suurlakkoilemaan. Paitsi me. Siis esitämme Eino Leinon runo-tragedian *Räikkö räähkä*. Rolleissa Räikön poika, L. Onerva, Räikön tyttö, Elisabeth ”Lissu” Nordgren, Vanha viisas vaimo, Täti Olga Kyrenius, Kuoma, minä itse, Aarni Kouta, rouva Räikkö, Freya Schoultz ja Räikkö räähkän rollissa itsensä Eino Leino. Mainitut poika ja tyttö muodostavat myös Kuoron, jonka prologista koko kohtalokas tapahtumain ketju on käynnistyvä.

KUORO

Tuo turilas, Räikkö räähkä,
neuvoi tien viholliselle
kahden kallion lomasta,
syksy-yönä hiljaisena.

VANHA VAIMO

Teki sen henkensä hädässä.

KUORO

Polttivat kylän poroksi,
surmasivat suuren kansan.

KUOMA

Yks on pirtti polttamatta,
se on pirtti Räikön räähkän.

VANHA VAIMO

Tuli toisen päivän ilta.
Palasi paennehetkin.

KUOMA

Yksi sieltä, toinen täältä,
kurkistellen, kuuristellen,
puita, pensaita pälyen
ruumiille veristetyille,
raunioille rakkahille.

ROUVA RÄIKKÖ

Räikkö pirttinsä ovella
katselevi, kuuntelevi.

RÄIKKÖ

Mitä etsit vanha vaimo?

VANHA VAIMO

Etsin kullaista kotia,
löysin suitsevat kypenet.

ROUVA RÄIKKÖ

Räikkö pirttinsä ovella
kalpeana, kelmeänä.

RÄIKKÖ

Mitä katsot kuoma kulta?

KUOMA

Katselen veristä veistä,
liekö veikon, liekö langon.

ROUVA RÄIKKÖ

Räikön poika portahalla
itkeä vetistelevi.

”

EINO

Tätä loisteliaalla kielellä kirjoittamaani erinomaista näytelmää katumattomasta murhaajasta, jumalantekijästä ja menestyvästä poliitikosta on erittäin vaikea luokitella.

JUHA HURME
ON KIRJOITTANUT
KANSALLISKOMEDIAN
SUURLAKKOVUODEN 1905
TAPAHTUMISTA JA AJAN
PARHAISTA TARKKAILIJOISTA.
SE KANTAESITETÄÄN HÄNEN
JA KATTI TAAVITSAISEN
YHTEISOHJAUKSENA KAJAANIN
KAUPUNGINTEATTERISSA
HUHTIKUUSSA 2026.

N T A M O 2 0 2 6

ISBN 978-952-215-967-0

